

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ชินาวุธ ชินะประยูร. พฤติกรรมผู้บริโภคและความหนีตของอัตราดอกเบี้ยในตลาดบัตรเครดิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2546.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. ธนาคารแห่งประเทศไทยปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้บริการบัตรเครดิต. 2545.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต สำหรับผู้ประกอบการบัตรเครดิต, เลขที่ สนส.(21)ว.48/2547,2547.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. การให้บริการบัตรเครดิตแยกตามประเภทบัตรเครดิต. 2547.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตสำหรับผู้ประกอบการบัตรเครดิต, เลขที่ ฝนส.(21)ว.185/2549,2549.

ตลาดเงิน. ดอกเบี้ยธุรกิจ (10 - 16 ก.ย. 2550): 18.

นิศาชล สิริธนากร. พฤติกรรมการเล่นการพนันในสังคมไทย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ปาริชาติ วรวิทย์สัตถญาณ. พฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตที่เป็นสาเหตุของการเกิดหนี้เสียกรณีศึกษา ธนาคารกสิกรไทย สาขาสักกพหลโยธิน สาขาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.

เริงชัย ต้นสุชาติ. เศรษฐกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ไทนคัลเลอร์, 2548.

พิศิษฐ์ อัมพันเพ็ญโรจน์. พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์เครดิตส่วนบุคคลของพนักงานผู้ใช้ผลิตภัณฑ์เครดิตส่วนบุคคลในเขตสีลม กรุงเทพมหานคร สาขาวิชาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ . ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2547.

ลดาทพร จาตุวรรณ์. กลยุทธ์การตลาดของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) และพฤติกรรมการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตของลูกค้าธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.

วเรศ อุปปาดิก. เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

ศุณยวิจักกสิกรไทย. ไทย VS เกาหลีใต้ กับวิกฤตินี้บัตรเครดิต. 2546:1-2.

ศุณยวิจักกสิกรไทย. ธุรกิจบัตรเครดิตไตรมาส 3 ปี 49: ชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจ. กระแสทรรศน์, 1920, 2549.

อมรทิพย์ แท้เที่ยงธรรม. เศรษฐศาสตร์มหภาค. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.

อรนุช พัยพันธ์. พฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตของผู้มีบัตรเครดิตในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานครสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2546.

อัจฉนา วัฒนานุกิจ, บุญช่วย ศรีคำพร และ มัทนา พนานิรมัย. เศรษฐกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2543.

ภาษาอังกฤษ

Ausubel, L. M. Credit Card Defaults, Credit Card Profits and Bankruptcy. The American Bankruptcy Law Journal. 71(Spring 1997): 249-270.

- Bertaut, C. C. and Halisassos, M. Credit Cards: Facts and Theories. CFS Working Paper. No.2006/19 (2005).
- Bird, E. J., Hagstrom, P. A. and Wild, R. Credit Card Debt of the Poor: High and Rising. Journal of Policy Analysis and Management. 18(1999): 125-133.
- Castellani, G. and DeVaney S. A. Using Credit Card to Cover Living Expense: A Profile of a Potentially Risky Behavior. Family Economics and Nutrition Review. 13 (2001): 12-20.
- DeMaris, A. Logit Modeling Practical Applications. Sage Publications, Inc.,1992.
- Dunn, L. F. and Kim, T. An Empirical Investigation of Credit Card Default. Economics Paper. (1999): 1-13.
- Ekici, T. The Effect of Price Expectations and Consumer Confidence on Credit Card Borrowing : Are Agent Rational. Job Market Paper. (2005): 1-26.
- Gujarati , Damodar N. Basic Econometrics. McGraw-Hill, 1995.
- Jappelli, T. Who is Credit Constrained in the U.S. Economy? The Quarterly Journal of Economics. 105 (1990): 219-234.
- Ji, T. Consumer Credit Delinquency and Bankruptcy Forecasting Using Advanced Econometric Modeling. MPRA Paper. No.3187 (2006).
- Kim, H. and DeVaney, S. A. The Determinants of Outstanding Balances Among Credit Card Revolvers. Financial Counseling and Planning. 12(2001): 67-79.
- Lawrence, E. C. Consumer Default and the Life Cycle Model. Journal of Money, Credit and Banking. 27(1995): 939-954.
- Maddala, G. S. Limited-Dependent and Qualitative Variables in Econometrics. The Press Syndicate of the University of Cambridge, 1987.

- Shen, K. and Giles, D. E. Rational Exuberance at the Mall: Addiction to Carrying a Credit Card Balance. Econometrics Working Paper (2005): 1-9.
- Stavins, J. Credit Card Borrowing, Delinquency, and Personal Bankruptcy. New England Economic Review, (2000).
- Sullivan, A. C. and Worden, D. D. Credit Cards and Option to Default. Financial Services Review, 4(1995), 123-136.
- Thomas, L. and Fabio Wendling Muniz de Andrade. Structural Models in Consumer Credit. Economics Paper, (2004):1-29.
- Yoo, P. S. Charging Up a Mountain of Debt: Accounting for the Growth of Credit card Debt. Economics Review, 79(1997): 3-13.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ตารางที่ 7.1 ตาราง Crosstab แสดงสัดส่วนการผิมนัดชำระหนี้แยกตามปัจจัยต่างๆ

ปัจจัย			การผิมนัดชำระหนี้		รวม
			ไม่ผิมนัดชำระหนี้	ผิมนัดชำระหนี้	
เพศ	ชาย	จำนวน(คน)	6,240	3,813	10,053
		ร้อยละ	62.1%	37.9%	100.0%
	หญิง	จำนวน(คน)	6,766	2,807	9,573
		ร้อยละ	70.7%	29.3%	100.0%
สถานภาพการสมรส	โสด	จำนวน(คน)	7,054	3,715	10,769
		ร้อยละ	65.5%	34.5%	100.0%
	สมรส	จำนวน(คน)	5,952	2,905	8,857
		ร้อยละ	67.2%	32.8%	100.0%
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	จำนวน(คน)	862	708	1,570
		ร้อยละ	54.9%	45.1%	100.0%
	รัฐบาล, ข้าราชการ	จำนวน(คน)	3,788	878	4,666
		ร้อยละ	81.2%	18.8%	100.0%
	รัฐวิสาหกิจ	จำนวน(คน)	1,077	260	1,337
		ร้อยละ	80.6%	19.4%	100.0%
	รับจ้างทั่วไป, อาชีพอิสระ	จำนวน(คน)	304	1,313	1,617
		ร้อยละ	18.8%	81.2%	100.0%
	เอกชน, พนักงานบริษัท	จำนวน(คน)	6,975	3,461	10,436
		ร้อยละ	66.8%	33.2%	100.0%
สถานะที่อยู่อาศัย	เป็นเจ้าของ	จำนวน(คน)	9,255	3,930	13,185
		ร้อยละ	70.2%	29.8%	100.0%
	ผ่อนธนาคาร	จำนวน(คน)	963	317	1,280
		ร้อยละ	75.2%	24.8%	100.0%
	เช่า	จำนวน(คน)	1,089	655	1,744
		ร้อยละ	62.4%	37.6%	100.0%
	ไม่เปิดเผยที่อยู่อาศัย	จำนวน(คน)	1,699	1,718	3,417
		ร้อยละ	49.7%	50.3%	100.0%
จังหวัด	ต่างจังหวัด	จำนวน(คน)	6,834	2,241	9,075
		ร้อยละ	75.3%	24.7%	100.0%
	กรุงเทพมหานคร	จำนวน(คน)	6,172	4,379	10,551
		ร้อยละ	58.5%	41.5%	100.0%

ตารางที่ 7.2 ตาราง Crosstab แสดงสัดส่วนการผิดนัดชำระหนี้ตามลำดับชั้นแยกตามปัจจัยต่างๆ

			การผิดนัดชำระหนี้			รวม
			ไม่ผิดนัดชำระหนี้	ผิดนัดชำระหนี้	หนี้เสีย (NPL)	
เพศ	ชาย	จำนวน(คน)	7,052	1,226	1,775	10,053
		ร้อยละ	70.1%	12.2%	17.7%	100.0%
	หญิง	จำนวน(คน)	7,406	907	1,260	9,573
		ร้อยละ	77.4%	9.5%	13.2%	100.0%
สถานภาพการสมรส	โสด	จำนวน(คน)	7,934	1,172	1,663	10,769
		ร้อยละ	73.7%	10.9%	15.4%	100.0%
	สมรส	จำนวน(คน)	6,524	961	1,372	8,857
		ร้อยละ	73.7%	10.9%	15.5%	100.0%
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	จำนวน(คน)	994	250	326	1,570
		ร้อยละ	63.3%	15.9%	20.8%	100.0%
	รัฐบาล,ข้าราชการ	จำนวน(คน)	4,113	260	293	4,666
		ร้อยละ	88.1%	5.6%	6.3%	100.0%
	รัฐวิสาหกิจ	จำนวน(คน)	1,171	83	83	1,337
		ร้อยละ	87.6%	6.2%	6.2%	100.0%
	รับจ้างทั่วไป,อาชีพอิสระ	จำนวน(คน)	353	522	742	1,617
		ร้อยละ	21.8%	32.3%	45.9%	100.0%
เอกชน,พนักงานบริษัท	จำนวน(คน)	7,827	1,018	1,591	10,436	
	ร้อยละ	75.0%	9.8%	15.2%	100.0%	
สถานะที่อยู่อาศัย	เป็นเจ้าของ	จำนวน(คน)	10,228	1,267	1,690	13,185
		ร้อยละ	77.6%	9.6%	12.8%	100.0%
	ผ่อนธนาคาร	จำนวน(คน)	1,050	95	135	1,280
		ร้อยละ	82.0%	7.4%	10.5%	100.0%
	เช่า	จำนวน(คน)	1,241	186	317	1,744
		ร้อยละ	71.2%	10.7%	18.2%	100.0%
	ไม่เปิดเผยที่อยู่อาศัย	จำนวน(คน)	1,939	585	893	3,417
		ร้อยละ	56.7%	17.1%	26.1%	100.0%
จังหวัด	ต่างจังหวัด	จำนวน(คน)	7,602	647	826	9,075
		ร้อยละ	83.8%	7.1%	9.1%	100.0%
	กรุงเทพมหานคร	จำนวน(คน)	6,856	1,486	2,209	10,551
		ร้อยละ	65.0%	14.1%	20.9%	100.0%

ภาคผนวก ข.

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์ัดชำระหนี้บัตรเครดิตด้วยการแบ่งกลุ่มรายได้

เมื่อแบ่งกลุ่มผู้ถือบัตรเครดิตตามฐานรายได้เป็น 4 กลุ่ม เพื่อพิจารณาพฤติกรรมการณ์ัดชำระหนี้ของกลุ่มรายได้แต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด โดยกลุ่มที่ 1 มีรายได้ 8,000-16,913 บาทต่อเดือน, กลุ่มที่ 2 มีรายได้ 16,917-20,515 บาทต่อเดือน, กลุ่มที่ 3 ซึ่งมีรายได้ 20,520-29,380 บาทต่อเดือนและกลุ่มที่ 4 มีรายได้ 29,381-1,000,000 แล้วทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับพฤติกรรมการณ์ัดชำระหนี้บัตรเครดิตด้วยวิธี Logistic Regression ได้ผลการประมาณค่าค่าความน่าจะเป็นดังตารางที่ 7.3

ตารางที่ 7.3 ผลการประมาณค่าความน่าจะเป็นของการผิดนัดชำระหนี้ตามกลุ่มรายได้

	กลุ่มรายได้ที่1	กลุ่มรายได้ที่2	กลุ่มรายได้ที่3	กลุ่มรายได้ที่4
GENDER	0.362 [*]	0.338 [*]	0.491 [*]	0.176
STATUS	-0.063	0.096	0.113	0.130
CAREER(1)	0.564	0.550 [*]	0.763 [*]	0.642 [*]
CAREER(2)	0.122	-0.302 [*]	0.073	-0.277
CAREER(3)	-0.087	-0.283	-0.448 [*]	-0.273
CAREER(4)	1.370 [*]	1.410 [*]	1.418 [*]	1.596 [*]
HOME(1)	-0.007	0.191	0.292	-0.133
HOME(2)	0.054	0.132	-0.053	-0.371
HOME(3)	0.070	0.439 [*]	-0.015	-0.133
LOCATED	-0.442 [*]	-0.327 [*]	-0.513 [*]	-0.220 [*]
AGE	-0.022 [*]	-0.008	-0.017 [*]	-0.027 [*]
INCOME	-4.766 [*]	1.191	-0.958	-0.628 [*]
NOCHILD	-0.004	0.071	-0.026	0.133 [*]
NOCARD	0.396 [*]	0.324 [*]	0.317 [*]	0.186 [*]
LINEINC	-0.266 [*]	-0.452 [*]	-0.584 [*]	-0.868 [*]
PAYMENT	-1.178 [*]	-1.272 [*]	-0.032	-0.035 [*]
DEBT	-0.004	-0.003	0.019 [*]	0.017 [*]
MINPAY	2.168 [*]	0.884 [*]	0.209	0.034 [*]

ตาราง 7.3 (ต่อ)

	กลุ่มรายได้ที่1	กลุ่มรายได้ที่2	กลุ่มรายได้ที่3	กลุ่มรายได้ที่4
MPINC	-20.434	-4.592	5.461	7.026
PMTINC	9.860	16.675	-7.844	-4.656
CONSTANT	12.620	-4.361	2.286	2.936

ที่มา : ผลการวิเคราะห์ด้วยสมการ Logistic Regression

หมายเหตุ : * หมายถึงมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ดังตารางที่ 7.3 ข้างต้นพบว่า ระดับรายได้กลุ่มที่ 1 มีรายได้ 8,000-16,913 บาทต่อเดือน พบว่ามีหลายปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติสามารถอธิบายถึงการผิมนัดชำระหนี้ ได้แก่ เพศ (GENDER), อาชีพเจ้าของกิจการ (CAREER(1)), อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (CAREER), จังหวัด (LOCATED), อายุ (AGE), รายได้ (INCOME), จำนวนบัตรเครดิต (NOCARD), วงเงินต่อรายได้ (LINEINC), การชำระหนี้คืน (PAYMENT), ยอดการชำระหนี้ขั้นต่ำ (MINPAY), สัดส่วนการชำระหนี้คืนต่อยอดหนี้ (PAYRATIO), สัดส่วนการชำระหนี้คืนขั้นต่ำต่อรายได้ (MPINC) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้างต้นกับตัวแปรตามดังกล่าวข้างต้น ส่วนปัจจัยอื่นๆ ในแบบจำลองพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของกลุ่มรายได้กลุ่มที่ 2 มีรายได้ 16,917-20,515 บาทต่อเดือน พบว่ามีหลายปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติสามารถอธิบายถึงการผิมนัดชำระหนี้ ได้แก่ เพศ (GENDER), อาชีพเจ้าของกิจการ (CAREER(1)), อาชีพข้าราชการ (CAREER(2)), อาชีพอิสระ รับจ้างทั่วไป (CAREER(4)), อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (CAREER), ที่อยู่อาศัย (HOME(3)), จังหวัด (LOCATED), จำนวนบัตรเครดิต (NOCARD), วงเงินต่อรายได้ (LINEINC), การชำระหนี้คืน (PAYMENT), ยอดการชำระหนี้ขั้นต่ำ (MINPAY), สัดส่วนการชำระหนี้คืนต่อยอดหนี้ (PAYRATIO), สัดส่วนการชำระหนี้คืนต่อรายได้ (PMTINC) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้างต้นกับตัวแปรตามดังกล่าวข้างต้น ส่วนปัจจัยอื่นๆ ในแบบจำลองพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากการศึกษาพบว่าผู้ถือบัตรเครดิตในกลุ่มที่ 2 นี้มีปัจจัยที่มีอิทธิพลแตกต่างจากกลุ่มอื่น คือ อาชีพอิสระ รับจ้างทั่วไป และสถานะที่อยู่อาศัยมีนัยสำคัญทางสถิติ ถ้าผู้ถือบัตรเครดิตมีอาชีพอิสระ รับจ้างทั่วไปจะมีโอกาสในการผิดนัดชำระหนี้สูงขึ้นมากกว่าอาชีพพนักงานเอกชน

ตัวแปรซึ่งแสดงถึงสถานะที่อยู่อาศัยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 HOME(1) คือ เป็นเจ้าของบ้าน ซึ่งกลุ่มนี้ไม่มีภาระในการผ่อนชำระค่างาน กลุ่มที่ 2 HOME(2) คือ ผู้ถือบัตรเครดิต กลุ่มนี้มีภาระในการผ่อนชำระหนี้ค่างานกับธนาคาร กลุ่มที่ 3 HOME(3) คือ ผู้ถือบัตรเครดิตที่เช่าบ้านและมีภาระต้องจ่ายค่าเช่าบ้านทุกเดือน กลุ่มที่ 4 HOME คือ กลุ่มผู้ถือบัตรเครดิตที่ไม่เปิดเผยสถานะที่อยู่อาศัย ซึ่งใช้เป็นกลุ่มอ้างอิง โดยจากการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ถือบัตรเครดิตที่เช่าบ้าน และมีภาระต้องจ่ายค่าเช่าบ้านทุกเดือนจะมีโอกาสในการผิดนัดชำระหนี้มากขึ้น

จากการประมาณค่าสัมประสิทธิ์กลุ่มรายได้ที่ 3 ซึ่งมีฐานรายได้ 20,520-29,380 บาทต่อเดือน พบว่ามีหลายปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติสามารถอธิบายถึงการผิดนัดชำระหนี้ ได้แก่ เพศ (GENDER), อาชีพ (CAREER), จังหวัด (LOCATED), อายุ (AGE), จำนวนบัตรเครดิต (NOCARD), วงเงินต่อรายได้ (LINEINC), ยอดหนี้ (DEBT), สัดส่วนการชำระเงินคืนต่อยอดหนี้ (PAYRATIO) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้างต้นกับตัวแปรตามดังได้อธิบายแล้วข้างต้น ส่วนปัจจัยอื่นๆ ในแบบจำลองพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากการศึกษาผู้บริโภคในกลุ่มที่ 2 และ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มรายได้ปานกลางพบว่าปัจจัยทางด้านรายได้ไม่มีนัยสำคัญต่อการผิดนัดชำระหนี้ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านรายได้ไม่สามารถอธิบายถึงพฤติกรรมผิดนัดชำระหนี้ของกลุ่มรายได้ปานกลางได้ นั่นคือ ถึงแม้ว่ารายได้จะเพิ่มขึ้นก็ไม่ได้หมายความว่าโอกาสในการผิดนัดชำระหนี้จะลดลง

จากการประมาณค่าสัมประสิทธิ์กลุ่มรายได้ที่ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีฐานรายได้สูง ตั้งแต่ 29,381-1,000,000 บาท พบว่ามีหลายปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติสามารถอธิบายถึงการผิดนัดชำระหนี้ ได้แก่ อาชีพ (CAREER), จังหวัด (LOCATED), อายุ (AGE), รายได้ (INCOME), จำนวนบุตร (NOCHILD), จำนวนบัตรเครดิต (NOCARD), วงเงินต่อรายได้ (LINEINC), การชำระหนี้คืน (PAYMENT), ยอดหนี้ (DEBT), ยอดการชำระคืนขั้นต่ำ (MINPAY), สัดส่วนการชำระเงินคืนต่อยอดหนี้ (PAYRATIO), สัดส่วนการชำระเงินคืนขั้นต่ำต่อรายได้ (MPINC), สัดส่วนการชำระคืนหนี้

บัตรเครดิตต่อรายได้ (PMTINC) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้างต้นกับตัวแปรตามดังได้อธิบายแล้วข้างต้น ส่วนปัจจัยอื่นๆ ในแบบจำลองพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากการศึกษาพบว่าผู้ถือบัตรเครดิตในกลุ่มที่ 4 มีปัจจัยที่มีอิทธิพลแตกต่างจากกลุ่มอื่นคือ ตัวแปรซึ่งแสดงถึงจำนวนบุตร (Number of Child) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการผิदनชำระหนี้บัตรเครดิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หมายความว่า ผู้บริโภคที่มีบุตรหลายคนมีโอกาสที่จะผิदनชำระหนี้มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริโภคมีภาระต้องเลี้ยงดูบุตร จึงมีค่าใช้จ่ายมากกว่าผู้บริโภคที่ไม่มีบุตรหรือมีบุตรน้อย จึงมีโอกาสในการผิदनชำระหนี้ได้มากกว่า

ภาคผนวก ค.

แบบจำลองออเดอร์โลจิสต์¹⁵

Ordered-Logit Model เป็นแบบจำลองที่ตัวแปรตามเชิงคุณภาพมีมากกว่า 2 กลุ่มและมีลำดับชั้น ดังเช่นในการวิเคราะห์การผิดชำระหนี้ เราจะพบว่าการผิดชำระหนี้มีได้หลายระดับ คือ กลุ่มที่ไม่มีการผิดนัดชำระหนี้ กลุ่มที่มีการผิดนัดชำระหนี้ 1-179 วัน และกลุ่มที่มีการผิดนัดชำระหนี้ 180 วันขึ้นไป ซึ่งถือเป็นหนี้เสีย (NPL)

Ordered-Response Model สามารถมีรูปแบบการกระจายที่เป็นได้ทั้งโลจิสติกหรือการกระจายแบบปกติ ในกรณีที่มีกลุ่มลำดับชั้น m กลุ่ม สามารถเขียนเป็นสมการความน่าจะเป็นได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 P_m &= F(\beta'x) \\
 P_{m-1} &= F(\beta'x + \alpha_1) - F(\beta'x) \\
 P_{m-2} &= F(\beta'x + \alpha_1 + \alpha_2) - F(\beta'x + \alpha_1)
 \end{aligned} \tag{4.8}$$

สมการ(4.8) สามารถเขียนใหม่เป็น

$$\begin{aligned}
 P_m &= F(\beta'x) \\
 P_m + P_{m-1} &= F(\beta'x + \alpha_1) \\
 P_m + P_{m-1} + P_{m-2} &= F(\beta'x + \alpha_1 + \alpha_2) \\
 &\vdots \\
 P_m + P_{m-1} + \dots + P_2 &= F(\beta'x + \alpha_1 + \alpha_2 + \dots + \alpha_{m-2}) \\
 P_1 &= 1 - F(\beta'x + \alpha_1 + \alpha_2 + \dots + \alpha_{m-2})
 \end{aligned} \tag{4.9}$$

โดยที่ $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_{m-2} > 0$ การประมาณค่าด้วยวิธี Maximum Likelihood จะได้ค่าพารามิเตอร์ที่มีค่าบวกเสมอ และสามารถคำนวณสมการด้วยวิธีของ Newton-Raphson ซึ่งให้

¹⁵ Maddala, G.S. Limited-dependent and qualitative variables in econometrics. 4th ed. (Press Syndicate of the University of Cambridge, 1987), p. 46-49.

ผลลัพธ์ที่ได้มาจากสมการถดถอยแบบมาตรฐานและกำหนดให้ α_i มีค่าเป็น $\alpha_1 = -\infty$, $\alpha_m = +\infty$ และ $\alpha_1 < \alpha_2 < \dots < \alpha_m$ ซึ่งช่วยให้การเขียนสมการ Likelihood สะดวกขึ้น

กำหนดให้แบบจำลองผลตอบรับ (Response Model) เป็นดังสมการ (4.10)

$$Y_i = \beta'x_i + u_i \quad (i = 1, 2, \dots, n) \quad (4.10)$$

เมื่อ Y เป็นตัวแปรตาม x เป็นตัวแปรอธิบายหรือตัวแปรอิสระและ u เป็นตัวคลาดเคลื่อน ค่า Y ไม่สามารถสังเกตได้ แต่เรารู้ว่าค่าตกอยู่ในกลุ่มไหนซึ่งมีอยู่ m กลุ่ม ค่า Y จะตกอยู่ในกลุ่ม j ถ้า

$$\alpha_{j-1} < Y < \alpha_j \quad (j = 1, 2, \dots, m)$$

เนื่องจาก Y ที่สังเกตได้เป็นลำดับชั้น เราจะใช้กฎการ Normalization ที่ $\text{Var}(u) = 1$ ดังนั้น $u_i \sim IN(0,1)$ เราก็จะได้กลุ่มของตัวแปรลำดับชั้นดังนี้

$$\begin{aligned} Z_{ij} &= 0 \text{ ถ้า } Y_i \text{ อยู่ในกลุ่มลำดับชั้นที่ 1 คือ ถ้าไม่มีการฉีดชำระหนี้} \\ &= 1 \text{ ถ้า } Y_i \text{ อยู่ในกลุ่มลำดับชั้นที่ 2 คือ ถ้ามีการฉีดชำระหนี้ 1-179 วัน} \\ &= 2 \text{ ถ้า } Y_i \text{ อยู่ในกลุ่มลำดับชั้นที่ 3 คือ ถ้ามีการฉีดชำระหนี้ 180 วันขึ้นไป} \end{aligned}$$

ดังนั้นจะได้ความน่าจะเป็นที่ Y จะตกในกลุ่ม j คือ

$$\text{Prob}(Z_{ij} = 1) = \Phi(\alpha_j - \beta'x_i) - \Phi(\alpha_{j-1} - \beta'x_i) \quad (4.11)$$

เมื่อ Φ เป็นการสะสมแบบปกติ สามารถเขียนในรูป The Likelihood Function ได้ดังนี้

$$L = \prod_{i=1}^n \prod_{j=1}^m [\Phi(\alpha_j - \beta'x_i) - \Phi(\alpha_{j-1} - \beta'x_i)]^{Z_{ij}} \quad (4.12)$$

แปลงสมการที่(4.12) ให้อยู่ในรูปของ Log-Likelihood Function

$$L' = \log L = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^k Z_{ij} \log[\Phi(\alpha_j - \beta'x_i) - \Phi(\alpha_{j-1} - \beta'x_i)] \quad (4.13)$$

เพื่อให้ง่ายเราจึงกำหนดให้

$$Y_{i,j} = \alpha_j - \beta'x_i$$

$$\phi_{i,j} = \phi(\alpha_j - \beta'x_i)$$

โดยที่ $\partial\Phi(x)/\partial x = \phi(x)$ และ $\partial\phi(x)/\partial x = -x\phi(x)$ และกำหนดให้

$$\delta_{j,k} = 1 \text{ ถ้า } j = k$$

$$\delta_{j,k} = 0 \text{ อื่นๆ}$$

จากสมการที่ (4.13) ทำการ Differentiate Log L ด้วย β และ α_k และกำหนดให้เท่ากับ 0 ดังนี้

$$\frac{\partial L^*}{\partial \beta} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m Z_{ij} \frac{\phi_{i,j-1} - \phi_{i,j}}{\Phi_{i,j} - \Phi_{i,j-1}} x_i = 0 \quad (4.14)$$

$$\frac{\partial L^*}{\partial \alpha_k} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m Z_{ij} \frac{\delta_{j,k}\phi_{i,j} - \delta_{j-1,k}\phi_{i,j-1}}{\Phi_{i,j} - \Phi_{i,j-1}} x_i = 0 \quad (4.15)$$

และ Second Partial Derivatives L^* ได้ดังนี้

$$\frac{\partial^2 L^*}{\partial \beta \partial \beta'} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m \frac{Z_{ij}}{(\Phi_{i,j} - \Phi_{i,j-1})^2} [(\Phi_{i,j} - \Phi_{i,j-1})(Y_{i,j-1}\phi_{i,j-1} - Y_{i,j}\phi_{i,j}) - (\phi_{i,j-1} - \phi_{i,j})^2] x_i x_i'$$

$$\frac{\partial^2 L^*}{\partial \beta \partial \alpha_k} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m \frac{Z_{ij}}{(\Phi_{i,j} - \Phi_{i,j-1})^2} \left[(\Phi_{i,j} - \Phi_{i,j-1})(Y_{i,j}\phi_{i,j}\delta_{j,k} - Y_{i,j-1}\phi_{i,j-1}\delta_{j-1,k}) - (\phi_{i,j-1} - \phi_{i,j})(\phi_{i,j}\delta_{j,k} - \phi_{i,j-1}\delta_{j-1,k}) \right] x_i$$

$$\frac{\partial^2 L^*}{\partial \alpha_k \partial \alpha_l} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m \frac{Z_{ij}}{(\Phi_{i,j} - \Phi_{i,j-1})^2} \left[(\Phi_{i,j} - \Phi_{i,j-1})(Y_{i,j-1}\phi_{i,j-1}\delta_{j-1,k}\delta_{j-1,l} - Y_{i,j}\phi_{i,j}\delta_{j,k}\delta_{j,l}) - (\phi_{i,j}\delta_{j,k} - \phi_{i,j-1}\delta_{j-1,k})(\phi_{i,j}\delta_{j,l} - \phi_{i,j-1}\delta_{j-1,l}) \right]$$

กำหนดให้ $\hat{\theta}$ เป็นค่าพารามิเตอร์ที่ประมาณได้จาก Second Partial Derivatives L^* จากนั้นทำการ Inverse Information Matrix จะให้ค่า Asymptotic Variances และ Covariances ของพารามิเตอร์ซึ่งใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญและสามารถใช้วิธี LR (Likelihood-Ratio Test) ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าพารามิเตอร์

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์ัดชำระหนี้บัตรเครดิตจากการประมาณค่าความน่าจะเป็นด้วยวิธี Ordinal Regression

จากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างผู้ถือบัตรเครดิตที่ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับพฤติกรรมการณ์ัดชำระหนี้บัตรเครดิตด้วยวิธี Ordinal Regression พบว่าได้ผลการทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลองและการประมาณค่าความน่าจะเป็นดังตารางที่ 7.4

ตาราง 7.4 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธี Ordinal Regression

		Estimate	Std. Error
Threshold	[DLQ = 1]	-2.143*	0.329
	[DLQ = 2]	1.350*	0.331
Location	AGE	-0.021*	0.004
	INCOME	-0.467*	0.077
	NOCHILD	0.047	0.041
	NOCARD	0.254*	0.028
	LINEINC	-0.905*	0.055
	PAYMENT	-0.048*	0.012
	DEBT	0.003*	0.001
	MINPAY	0.046*	0.008
	PAYRATIO	-2.690*	0.198
	MPINC	11.554*	0.300
	PMTINC	-9.766*	0.398
	[GENDER= 0]	0.273*	0.056
	[GENDER= 1]	0(a)	
	[STATUS= 0]	-0.037	0.076
	[STATUS= 1]	0(a)	
	[CAREER= 1]	0.611*	0.106
	[CAREER= 2]	-0.263*	0.094
	[CAREER= 3]	-0.312*	0.133
	[CAREER= 4]	1.491*	0.096
	[CAREER= 5]	0(a)	
[HOME= 1]	-0.116	0.083	
[HOME= 2]	-0.242	0.142	

ตารางที่ 7.4 (ต่อ)

		Estimate	Std. Error		
	[HOME= 3]	-0.040	0.115		
	[HOME= 4]	0(a)	.		
	[LOCATE= 0]	-0.667*	0.060		
	[LOCATE= 1]	0(a)	.		
Model	-2 Log Likelihood	Chi-Square	Df	Sig.	
Intercept Only	29,635.113				
Final	9,765.963	19,869.150	21	0.000	
Pseudo R-Square					
	Cox and Snell		0.637		
	Nagelkerke		0.817		
	McFadden		0.670		

ที่มา : ผลการวิเคราะห์ด้วยสมการ Ordinal Regression

หมายเหตุ : a. This parameter is set to zero because it is redundant.

จากผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ดังตารางที่ 7.4 ข้างต้นพบว่า มีหลายปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติสามารถอธิบายถึงการผิดนัดชำระหนี้ ได้แก่ เพศ (GENDER), อาชีพเจ้าของกิจการ (CAREER=1), อาชีพข้าราชการ (CAREER=2), อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ (CAREER=3), อาชีพรับจ้างทั่วไป (CAREER=4), อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (CAREER=5), จังหวัด (LOCATED), อายุ (AGE), รายได้ (INCOME), จำนวนบัตรเครดิต (NOCARD), วงเงินต่อรายได้ (LINEINC), การชำระหนี้คืน (PAYMENT), ยอดหนี้ (DEBT), ยอดการชำระคืนขั้นต่ำ (MINPAY), สัดส่วนการชำระเงินคืนต่อยอดหนี้ (PAYRATIO), สัดส่วนการชำระเงินคืนขั้นต่ำต่อรายได้ (MPINC), สัดส่วนการชำระคืนหนี้บัตรเครดิตต่อรายได้ (PMTINC) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้างต้นกับตัวแปรตามได้ผลลัพธ์เช่นเดียวกับผลลัพธ์ที่ได้จากสมการ Logistic Regression ดังที่ได้อธิบายไว้แล้วข้างต้น ส่วนปัจจัยอื่นๆ ในแบบจำลองพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์นั้นสอดคล้องกับการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง Logistic Regression

จากการทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลอง (Goodness of fit) นั่นคือ -2Likelihood (-2LL) สำหรับสมการโลจิสติกซึ่งมีตัวแปรอิสระ 21 ตัว เป็น 9,765.9630 สำหรับค่า R^2 ของ Cox & Snell และ Nagelkerke หรือเรียกว่า Pseudo R^2 เป็นค่าที่บอกสัดส่วนหรือร้อยละที่สามารถอธิบายความผันแปรในแบบจำลองสำหรับค่า Nagelkerke R^2 เท่ากับ 0.817หมายความว่า ร้อยละ 81.7 ของความผันแปรสามารถอธิบายได้โดยสมการนี้

ภาคผนวก ง.

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับที่ สนส.(21)ว. 47/2547

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศที่ สนส.(21)ว. 47/2547 เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 26 มีนาคม 2547 โดยธนาคารแห่งประเทศไทยให้เหตุผลในการออกประกาศว่า เพื่อเป็นการพิทักษ์รักษาประโยชน์ของประชาชนและเป็นการระมัดระวังและป้องกันปัญหาจากบัตรเครดิตที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนเพื่อให้หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตมีความเหมาะสมชัดเจน และสามารถถือปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

1. คุณสมบัติผู้ถือบัตรเครดิต ตามประกาศข้อที่ 4.3 กำหนดว่า

1.1 บัตรหลัก ต้องมีคุณสมบัติเข้าเงื่อนไข ดังนี้

ก) มีรายได้จากแหล่งที่มาต่างๆ รวมกันไม่ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือน หรือไม่ต่ำกว่า 180,000 บาทต่อปี โดยต้องแสดงหลักฐานที่แนบเกี่ยวกับแหล่งที่มาของรายได้

ข) มีเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์นั้น เป็นหลักประกันเต็มวงเงินของบัตรเครดิตที่อนุมัติ

ค) มีกระแสเงินสดหมุนเวียนในบัญชีเงินฝากเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน ที่ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้มีฐานะทางการเงินเพียงพอสำหรับการชำระหนี้ตามบัตรเครดิตได้ (กรณีผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินไม่มีคุณสมบัติเกี่ยวกับการนำเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ เป็นหลักประกัน)

1.2 กรณีผู้ถือบัตรเสริม

ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอาจออกบัตรเสริมให้แก่ผู้ที่ไม่ได้คุณสมบัติตามที่กำหนดในบัตรหลัก หรือผู้ที่ไม่มียาได้ประจำภายใต้สัญญาที่ทำกับผู้ถือบัตรหลัก โดยวงเงินการใช้จ่ายของผู้ถือบัตรเสริมต้องอยู่ภายในวงเงินของผู้ถือบัตรหลักเท่านั้น และผู้ถือบัตรหลักต้องเป็นผู้รับผิดชอบการชำระหนี้อันเกิดจากบัตรเสริมทั้งหมด

1.3 กรณีผู้ถือบัตรรายเก่า

การต่ออายุบัตรเครดิตให้ผู้ถือบัตรรายเก่าที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือน หรือต่ำกว่า 180,000 บาทต่อปี สามารถทำได้ หากผู้ถือบัตรมีประวัติการชำระหนี้ที่ดีต่อเนื่องกัน โดยในรอบ 1 ปี ย้อนหลัง ไม่เคยผิดนัดชำระหนี้เกินกว่า 2 ครั้ง แต่ละครั้งไม่เกิน 30 วัน

2. การชำระหนี้และการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้ตามประกาศข้อ 4.5 ธนาคารพาณิชย์ ต้องถือปฏิบัติในการเรียกชำระหนี้และการติดตามให้ชำระหนี้ ดังนี้

2.1 ผู้ถือบัตรต้องมีการผ่อนชำระหนี้ขั้นต่ำ 10% ของยอดคงค้างทั้งสิ้น โดยผู้ถือบัตรรายใหม่เริ่มตั้งแต่ 1 เม.ย. 2547 ส่วนผู้ถือบัตรรายเก่าเริ่มตั้งแต่ 1 เม.ย. 2550

2.2 ต้องมีหนังสือเตือนผู้ถือบัตรหรือผู้บริหารโกลด์วงหน้าไม่น้อยกว่า 20 วัน ก่อนการดำเนินการบังคับชำระหนี้ตามกฎหมาย

2.3 ต้องส่งใบแจ้งหนี้ให้แก่ผู้ถือบัตรเครดิตทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 10 วันก่อนวันถึงกำหนดชำระหรือหักบัญชี ทั้งนี้ในกรณีที่มีการคิดดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายในหนี้ค้างชำระให้แสดงรายละเอียดการคำนวณดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายดังกล่าวในใบแจ้งหนี้ด้วย

2.4 ยกเลิกการใช้บัตรเครดิตกรณีผู้ถือบัตรมีการผิดนัดชำระหนี้เกินกว่า 3 เดือน นับแต่วันครบกำหนดชำระ

3. การเปลี่ยนประเภทหนี้

3.1 ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ถือบัตรหรือผู้บริหารก่อน

3.2 ต้องมีการชำระหนี้ขั้นต่ำในแต่ละงวดไม่ต่ำกว่า 10% ของยอดหนี้คงค้าง เว้นแต่เป็นการดำเนินการเพื่อการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

3.3 การเรียกเก็บดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมใดๆ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของบัตรเครดิตคือรวมกันไม่เกิน 18%

3.4 ยกเลิกการใช้บัตรและบัญชีบัตรเครดิตของผู้ถือบัตรรายนั้นทันที

3.5 ต้องไม่เป็นการกระทำเพื่อหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง หรือเป็นเหตุให้มีการจัดแจ้งบัญชีสินทรัพย์และหนี้สินไม่ถูกต้อง

4. การปฏิบัติและการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลผู้ถือบัตรหรือผู้บริโภค ตามประกาศข้อ 4.7 กำหนดว่า

4.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องให้ความสำคัญและจัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ขอบัตรเครดิตที่ถูกต้องและครบถ้วนเพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติและกำหนดวงเงินบัตรเครดิตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้านี้ โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลกลางที่น่าเชื่อถือได้ เช่น บริษัทผู้ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต เป็นต้น หรือร่วมกันจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อใช้ข้อมูลร่วมกันเพื่อการสอบย้อนประวัติส่วนตัวของผู้ขอมีบัตร จำนวนบัตร และวงเงินที่ได้รับทั้งสิ้น ตลอดจนข้อมูลอื่นๆ

4.2 กำหนดวงเงินที่จะให้แก่ผู้ถือบัตรแต่ละรายต้องไม่เกิน 5 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน หรือกระแสเงินสดหมุนเวียนในบัญชีเงินฝาก สำหรับผู้ถือบัตรรายเก่าให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2548 เป็นต้นไป

4.3 กรณีผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตที่มีไซส์สถาบันการเงินได้มีข้อกำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้ความสำคัญและจัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ขอบัตร การแจ้งรายละเอียดการขอวงเงินเพิ่มและการรักษาข้อมูลของผู้บริโภคไว้เป็นความลับตามข้อ 4.7(1) (3) และ (4) จากเดิมที่กำหนดเฉพาะธนาคารพาณิชย์เท่านั้น

ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. (21)ว. 47/2547 เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 26 มีนาคม 2547 ตามประกาศข้อ 4.9 เรื่องการบริหารความเสี่ยงของธุรกิจบัตรเครดิตกำหนดว่า

1. ธนาคารพาณิชย์ต้องกำหนดนโยบายและแผนงานในการดำเนินธุรกิจบัตรเครดิตและเสนอคณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์เพื่อความเห็นชอบทุกปี ทั้งนี้ นโยบายและแผนงานดังกล่าวควรประกอบด้วยทิศทางและแนวทางในการบริการด้านบัตรเครดิตพร้อมทั้งเป้าหมายในการให้บริการแก่ลูกค้าตามระดับรายได้ของผู้ถือบัตร
2. กำหนดให้มีระเบียบ หรือพิธีปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ หรือระบุในสัญญาการแต่งตั้งตัวแทนเพื่อกระทำการแทน ในเรื่องการติดต่อหาผู้ถือบัตรรายใหม่ หรือติดต่อกับผู้ถือบัตรรายเก่า เพื่อเสนอสินเชื่อประเภทใหม่ ดังนี้

2.1 การติดต่อลูกค้าให้ดำเนินการได้เฉพาะในเวลาตั้งแต่เวลา 8.00 - 20.00 น. ในวันจันทร์ - วันศุกร์ ยกเว้นวันหยุดราชการให้ดำเนินการตั้งแต่เวลา 8.00 - 18.00 น.

2.2 ห้ามมิให้มีการแจกของกำนัลใดๆ ในการรับสมัครลูกค้ารายใหม่ หรือการอนุมัติบัตรให้ลูกค้ารายใหม่ เว้นแต่ลูกค้ามีการใช้จ่ายผ่านบัตรแล้วอย่างน้อย 1 งวด

3. กระบวนการพิจารณาและอนุมัติบัตรเครดิตของธนาคาร ธนาคารต้องกำหนดกระบวนการพิจารณาและอนุมัติบัตรเครดิตให้เหมาะสมกับลูกค้าที่มีความต้องการและคุณลักษณะที่หลากหลาย โดยใช้เครื่องมือในการพิจารณาเครดิตอัตโนมัติจากการให้คะแนนลูกค้าหรือที่เรียกว่า Credit Scoring เพื่อให้ผลการอนุมัติหรือปฏิเสธเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับที่ ผนส.(21)ว.185/2549

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตสำหรับผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต เลขที่ ผนส.(21)ว.185/2549 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2549 โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. การปรับเพิ่มเพดานอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าธรรมเนียม และค่าบริการในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต

กำหนดให้มีการปรับเพิ่มเพดานอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าธรรมเนียม และค่าบริการในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอีกร้อยละ 2 ต่อปีเป็นไม่เกินร้อยละ 20 ต่อปี ให้สอดคล้องกับต้นทุนทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต สำหรับหนี้ที่เกิดจากการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตหรือจากการเบิกถอนเงินสดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 1 ธันวาคม 2549 จะได้รับความคุ้มครองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับเดิม กล่าวคือ ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตจะเรียกเก็บดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าธรรมเนียม และค่าบริการได้ไม่เกินร้อยละ 18 ต่อปี ต่อไปจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2550

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2550 เป็นต้นไป ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอาจคิดดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าธรรมเนียม และค่าบริการในอัตราใหม่ได้ (ไม่เกินร้อยละ 20 ต่อปี) ภายใต้กรอบของสัญญาที่ทำกันไว้ ไม่ว่าหนี้นั้นจะเกิดขึ้นก่อนหรือตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2549 เป็นต้นไป

2. การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในประเด็นอื่น

2.1 ปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ถือบัตรเครดิต โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตสามารถพิจารณาจากการมีเงินฝาก หรือการลงทุนในตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งเป็นหลักประกันเต็มวงเงินของบัตรเครดิตที่อนุมัติได้

2.2 ขยายหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ถือบัตรเครดิตประเภทองค์กร (Corporate Card) โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตพิจารณาคุณสมบัติของผู้ถือบัตรประเภทองค์กรจากฐานะทางการเงินของบริษัทที่จะขอมีบัตรเครดิตแทนคุณสมบัติของผู้ถือบัตรรายบุคคล

2.3 ปรับปรุงเงื่อนไขการชำระหนี้บัตรเครดิตในกรณีเป็นวงเงินฉุกเฉินเกินกว่า 5 เท่าของรายได้ โดยกำหนดให้ผู้ถือบัตรต้องชำระเงินส่วนที่เกินกว่าวงเงิน 5 เท่าของรายได้ภายในงวดที่ 2 ของการชำระเงินตามใบแจ้งยอดบัญชีบัตรเครดิต จากเดิมกำหนดให้ชำระภายในงวดแรกของการชำระเงิน

2.4 ปรับปรุงเงื่อนไขการกำหนดวงเงินของผู้ถือบัตรก่อนวันที่ 1 เมษายน 2547 โดยอนุญาตให้ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตสามารถคงวงเงินเดิมของผู้ถือบัตรเครดิตก่อนวันที่ 1 เมษายน 2547 ได้ เฉพาะรายที่มีประวัติการชำระหนี้ที่ดีตามที่กำหนดไว้ในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

2.5 กำหนดหลักเกณฑ์มิให้มีการออกบัตรเครดิตโดยลูกค้ามิได้ร้องขอ (Pre-approved)

2.6 ปรับปรุงนิยามของสำนักงานสาขา ไม่รวมถึงการเปิดจุดบริการในงานนิทรรศการต่างๆ เป็นการชั่วคราว

ประกาศคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต ที่ กคค.(ว)2/2546

ตามประกาศคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต ที่ กคค.(ว)2/2546 เรื่อง ชักข้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการได้รับคำยินยอมจากเจ้าของข้อมูลเพื่อการเปิดเผยข้อมูลเครดิตลงวันที่ 19 มีนาคม 2546 มีมติที่ประชุมว่า

ในการประชุมคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2546 คณะกรรมการได้มีมติให้ชักจูงความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการได้รับคำยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลเพื่อเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่สมาชิกหรือผู้ใช้บริการของบริษัทข้อมูลเครดิต ดังนี้

1. บริษัทข้อมูลเครดิตอาจตกลงให้สมาชิกหรือผู้ใช้บริการเป็นผู้ดำเนินการให้เจ้าของข้อมูลทำหนังสือให้คำยินยอมแก่บริษัทข้อมูลเครดิต เพื่อบริษัทข้อมูลเครดิตสามารถเปิดเผยข้อมูลของเจ้าของข้อมูลนั้นแก่สมาชิกหรือผู้ใช้บริการและอาจให้สมาชิกหรือผู้ใช้บริการเป็นผู้รับหนังสือให้คำยินยอมนั้นแทนบริษัทข้อมูลเครดิต เพื่อรวบรวมส่งให้บริษัทข้อมูลเครดิตภายหลัง
2. เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการอำนวยความสะดวกหรือเครดิต เมื่อเจ้าของข้อมูลทำหนังสือให้คำยินยอมตามข้อหนึ่งแล้ว บริษัทข้อมูลเครดิตอาจตกลงให้สมาชิกหรือผู้ใช้บริการทราบการให้คำยินยอมด้วยหนังสือหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใดที่ตกลงกันได้ล่วงหน้าก่อนส่งหนังสือให้คำยินยอมของเจ้าของข้อมูลแก่บริษัทข้อมูลเครดิต
3. หนังสือให้คำยินยอมจากเจ้าของข้อมูลเครดิตต้องเป็นการยินยอมให้บริษัทข้อมูลเครดิตเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่สมาชิกหรือผู้ใช้บริการที่ประสงค์จะใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์การให้สินเชื่อรวมทั้งการรับประกันภัย และการออกบัตรเครดิตด้วย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวพิชามณูช เขียวทอง เกิดเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมต้นจากโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2541 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายจากโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ในปีการศึกษา 2544 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีการศึกษา 2548 ด้วยเกียรตินิยมอันดับ 2 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2549